ఎవరెంత?

-మాలతీ చందూర్

(ఆంధ్రజ్యోతి దీపావళి వార్షిక, 1990, 11 నవంబర్)

"**పెళ్ళి కాలేదు**. వయసులో వుంది. కుదురుగా వంట చేస్తుందంటావా?" అడిగింది శకుంతలమ్మగారు. డ్రయివర్ జార్జిని. ఆవిడ ఈ మాటే భర్తతో అన్నప్పుడు ఆయనకి కాస్త చిరాకు కూడా వేసింది.

"నీకేమో అనారోగ్యం. కోడలికీ, కూతుళ్ళకీ వంటరాదు. ఎవరో ఒకరు వంటకి దొరికిందనుకోక – ఈ ప్రశ్నలన్నీ దేనికి?"

"అది కాదండీ –ఏం సమస్యలొస్తాయోనని –మధ్య వయస్సు మనిషయితే"

"క్రిందటిసారి వంటావిడ పిల్లని ఎత్తుకు వచ్చింది – ఆ పిల్ల అన్నీ ఎంగిలి చేస్తోందని గొడవ పెట్టావే"

"పిల్లలు లేని" ఆగిపోయింది శకుంతలమ్మగారు భర్త మొహం చూసి.

ఆయన మొహం బీట్‌రూట్‌లా చేసుకున్నాడు. "నీ హిరణ్యాక్ష వరాలు తీర్చడం నాకు చేతకాదు. కావాలంటే పెట్టుకో – లేకపోతే నీ తిప్పలు నువ్వుపడు. వంట మనిషి లేదని అన్నావో– వూరుకోను" అన్నాడాయన తీక్షంగా.

శకుంతలమ్మగారికి నెలకోసారి మైగ్రేన్, రెండేసి నెలలకోసారి ఆస్త్మా ఎటాకూ వస్తూంటాయి. బి.సి కూడా వుంది. స్థూలకాయం. కోడలికి ఇద్దరు పిల్లలు. ఆ అమ్మాయి క్లబ్బులూ – మీటింగ్‌లూ అని తిరుగుతూ వుంటుంది. రెండో కొడుక్కి పెళ్ళికాలేదు. పెద్దల్లుడు మామగారి బిజినెస్‌లో పార్టనరే. ముగ్గురు పిల్లల్తో సహా అల్లుడూ కూతురూ ఈ ఇంట్లోనే వుంటూంటారు. రెండో కూతురు ఎం.బి.బి.ఎస్. ఆఖరి సంవత్సరంలో వుంది. విశాలమైన ఇల్లు – మేడ మీద ఎయిర్ కండిషండ్ గదులూ – అంతా బాగానే వుంది గాని, వండి పెట్టే మనిషి లేదు.

వాళ్ళింట్లో రకరకాల వంట మనుషులు – నాయర్ల దగ్గరనుంచి అరవ మామీల దాకా చాలామంది బెజవాడ స్టేషన్‌లోని రైళ్ళలాగా వస్తూ పోతూ వుంటారు. శకుంతలమ్మగారి భర్త మూర్తిగారిది పెద్ద బిజినెస్. ఆయన దగ్గర ఇరవై ఏళ్ళుగా డ్రయివర్లు వున్నారు. మూడు కార్లు, ఇద్దరు డ్రయివర్లూ. డ్రయివర్లు ఇంత విశ్వాసంగా వున్న డ్రయివర్ జార్జి, కాస్త భారీగా వున్న అమ్మాయిని వంటకి తీసుకొచ్చాడు. పేరు రమామణి – ఆరోగ్యంగా, ధృఢంగా వుంది. తెలివయిన పిల్లలాగానే వుంది. వినయంగా వుంది. కాస్త వెలిసిన పోలిస్టర్ చీర కట్టుకుని, గట్టిగా జడ వేసుకుని, రెండు చేతులకి మట్టి గాజులు వేసుకుని వుంది. ఆ అమ్మాయిలోపెద్దగా లోపాలు కనిపించలేదుగాని, శకుంతలమ్మగారికి ఏదో అసంతృప్తిగా వుంది. ఈ పిల్ల వంట చేస్తుందా? అన్న అనుమానం కూడా కలిగింది.

"ఏం చదువుకున్నావ్?" అడిగింది శకుంతలమ్మగారు.

"వంట బాగాచెయ్యగలనండి" అంది రమామణి, ఆమె అడిగిన ప్రశ్నకి సూటి జవాబు ఇవ్వకుండా.

ప్రశ్నార్ధకంగా చూస్తున్న శకుంతలమ్మగారి వైపు చూసి తలవంచుకుని "మా అమ్మ వంటలకి వెళ్తూంటుంది. అమ్మతోపాటు నేనూవెళ్తుంటాము."

"అయితే – మీ అమ్మే రాకూడదా?" పట్టుకొమ్మ దొరికినట్లు అడిగింది శకుంతలమ్మగారు.

"మా నాన్నకి పక్షవాతం, కదలలేదు. అమ్మ నాన్న పక్కన వుండాలి. అందుకని నేనువంట చేస్తానండి."

"అమ్మాయి చాలా బుద్ధిమంతురాలు. తెలివైంది. వాళ్ళమ్మతోపాటు వంటలకి వెళ్తూండేది నమ్మకస్తురాలండి. మీరు కనికరిస్తే ఆ బీద కుటుంబం వడ్డున పడుతుంది" అని జార్జి బ్రతిమాలటం గుర్తుకొచ్చి, జార్జికీ ఈపిల్లకీ ఏమన్నా సంబంధం వుందా అని శకుంతలమ్మగారి బుర్ర స్పీడుగా పరుగెత్తింది. జార్జికి అరవై దాటుతున్నాయి. మీసాలు మెలివేసుకుంటూ గడకర్రలా తిరుగుతుంటాడు.

"ఇదిగో చీటికి మాటికి నాగాలు పెడితే వొప్పుకోను. ఇంటి కెళ్ళొస్తామని చెప్పి – వారం రోజులదాకా రారు.."

"అబ్బే అలా వెళ్ళదండి. మా ఇంటి దగ్గిరే వాళ్ళిల్లు" అన్నాడు జార్జి.

"కింద రూమే చూసుకున్నావుగా. అందులో వుండు. నెలకో రోజు సెలవిస్తాను. పొద్దున్నే వండిపెట్టి వెళ్ళి సాయంత్రం వంటకి మళ్ళీ వచ్చెయ్యాలి" అంది శకుంతలమ్మగారు.

"అల్లాగేనండి. ఈ పూట నుంచీ చేరవా, రేపు రమ్మన్నారా?" అడిగింది రమామణి.

రాత్రికి మూర్తిగారు ఇద్దర్ని డిన్నర్‌కి పిల్చారు. క్లబ్ నుంచి తెప్పించడమా, ఇంట్లో చెయ్యడమా? అని మధన పడుతున్నారు. 'ఈ పిల్ల చేత చేయిస్తే సరిపోతుందని ' అనుకుని "వుండి పో" అంది శకుంతలమ్మగారు.

"అట్లాగే వుంటానండి. కాని ఒక వంద ఎడ్వాన్సు కావాలి."

"ఇంకా పనిలో జేరకుండానే?"

"మా నాన్నకి మందులు కొనాలి. ఇంట్లో రేషన్ తెచ్చుకోవాలి" అంది రమామణి.

"మీకేం భయం లేదమ్మా నా జీతంలో పట్టుకుందురు గాని" అన్నాడు జార్జి.

"నేను ఇంటికెళ్ళనండి – జార్జికి యిస్తే చాలు మా అమ్మకిచ్చేస్తాడు. నా బట్టలూ అవీ అతనే రేపుతెస్తాడు" అంది రమామణి.

శకుంతలమ్మగారికి ఏం చెప్పాలో తోచలేదు. వందరూపాయిల నోటు జార్జికిచ్చింది.

రమామణి చెంగుదోపుకుని గబగబా వంట ఇంట్లో ప్రవేశించి పది నిమిషాల్లో టీ కాచిపట్టుకొచ్చి యింటిల్లిపాదికి ఇచ్చింది.

"సాయంత్రం ఉప్మా చెయ్యనా? రవ్వ కనిపించింది. ఫ్రిజ్‌లో పచ్చిమిరపకాయలూ, అల్లం వున్నాయి" అంటూ పిల్లలు స్కూలు నుంచి వచ్చేవేళకి వేడి వేడి ఉప్మా చేసింది. పాలు ఎవరికి కావాలో, బూస్టెవరికి కావాలో అడిగి పిల్లలందరికీ చకచక అన్నీ కలిపి యిచ్చి, రాత్రి వంటలో ప్రవేశించి, ఎనిమిది అయేసరికి గులాబ్‌జాం, బజ్జీలతో డిన్నర్ రెడీ చేసింది.

అందరూ వంట మనిషి లేకపోవటం అనే భయం నుంచి బయటపడిపోయారు. రమామణిని అందరూ 'మణీ – మణీ 'అనిపిలిచేవారు. పనిమనిషి మానేస్తే ఆ లోటు ఎవరికీ తెలిసేది కాదు. మణి తెల్లారేసరికి వాకిట్లో ముగ్గేసి, సామాన్లు సింకులో తోమేసేది. తోటవాడి భార్యని పిలిపించి ఇల్లు తుడిపించి బట్టలు వుతికించి, లాండ్రీ బండి వాడి చేత బట్టలు ఇస్త్రీ చేయించి, ఎవరి గదుల్లో వాళ్ళ బట్టలు పెట్టేసేది. సాయంత్రం అయితే పూలమనిషి దగ్గర పువ్వులు తీసుకుని, దేముడి పటాలకి వేసి, పళ్ళెంలో ఒక మూర పువ్వులు రెడీగా వుంచేది శకుంతలమ్మగారి కోసం.

'ఇంట్లోకి ఏం సరుకులు కావాలి? ఏం కూరలు వండాలి? ఏం టిఫిన్లు చేయాలి?' ఇవన్నీ లాంఛనానికి అడిగేది. తనే ఎవరికి ఏం ఇష్టమో వాళ్ళకి కావాల్సినట్టు వండి, టేబుల్ మీద సర్దేది తను ఇంటికొచ్చిన వాళ్ళు రమామణిని ఎత్తుకుపోతారేమోనని పదిలంగా చాలా జాగ్రత్తగా కనిపెడుతుండేది శకుంతలమ్మగారు.

ఇంట్లో అందరికీ మణితో రకరకాల అవసరాలు. శకుంతలమ్మగారికి అరికాళ్ళ పోట్లు, రాత్రిళ్ళు క్రీము రాస్తే తప్ప నిద్రపట్టదు. పనిపిల్ల దీపం పెట్టకుండా నిద్రపోతోంది. కోడలు నాజూకుమంతురాలు. పెద్ద కూతురుకి మొగుడి సేవతో

సరిపోతుంది. చిన్న కూతురికి చదువు. పడుకునేముందు రోజూ మణి ఆవిడ అరికాళ్ళకి కోల్డ్ క్రీం మర్దన చేస్తుంది. ఆమె పడుకున్నాక కిందకెళ్ళి పడుకుంటుంది. ఒక్కోసారి చిన్నకొడుకు సూర్యం అర్ధరాత్రి దాటితేగాని ఇంటికి రాడు. మణి అప్పుడు వీధి తలుపు తీసి, భోజనం వడ్డించి అతను తిన్నాక పళ్ళెం తీసి వెళ్ళి పడుకుంటుంది.

"కోడలికీ కూతురికీ కూడా అప్పచెప్పని ఇంటి పెత్తనం మణి చేతికి అప్పచెప్పి, నిర్విచారంగా హాయిగా వున్నాను. మరొకళ్ళయితే ఇంత స్వతంత్రంగా యిల్లు వంట మనిషికి అప్పచెపుతారా? తను కాబట్టి వంట పిల్లకి ఇంత స్వేచ్ఛని ఇచ్చింది" అనుకునేది శకుంతలమ్మగారు.

కాని, అప్పుడప్పుడు శకుంతలమ్మగారికి మణిని చూస్తే భయంగా వుండేది. ఎప్పుడూ విసుక్కోదు, కోపం తెచ్చుకోదు, ఎదిరించదు. ఎంతపని అయినా నోరు మెదపకుండా చేస్తుంది. ఈ అమ్మాయి తన భర్తని, ఇంట్లో మొగాళ్ళని బుట్టలో వేసుకోవాలని చూస్తున్నదా? 'పాతికేళ్ళు నిండని ఈ పిల్ల ఏ కారణం లేకుండా ఇంత అణకువుగా ఎందుకుంటోంది? అని చాలాసార్లు అపరాధ పరిశోధక నవల్లోని డిటెక్టివ్‌లాగా మణి పట్టు పడుతుందేమోనన్నట్టు చూసింది. ఆ అమ్మాయి ఇంట్లో వస్తువులు సర్ది పొందికగా వుంచేదే తప్ప కొట్టెయ్యలేదు. మొగవాళ్ళతో ఆఖరికి చిన్న కొడుకుతో కూడా చనువుగా మాట్లాడడం, ఎన్నడూ చూడలేదు. తను మటుకు ఆ పిల్లకు ఏం లోటు చేసిందని? నెలకి మూడొందలు జీతం – భోజనం, కాఫీ, టిఫిను, నెలకో పాత చీరె.

ఏం తిన్నావు? ఏంచేశావని ఎవరూ అడగరు. ఈ స్వేచ్ఛ అన్ని ఇళ్ళలో వుంటుందా?అందుకనే మణి అంత అణకువగా వుంటోంది. అది తమలోని గొప్పతనం తప్ప, ఆ పిల్లలో పెద్ద ప్రత్యేకత లేదు. అని తనని – తనే మెచ్చుకుంటూండేది శకుంతలమ్మగారు.

మణి రాకతో శకుంతలమ్మగారి ఆరోగ్యం బాగానే వుంచుకుంది. మధ్యాహ్నం భోజనం అయాక హాయిగా నిద్రపోయే అవకాశం కలుగుతోంది. ఫోన్ల గొడవంతా మణి చూసుకుంటుంది. ఎవరొచ్చినా,పోయినా మణి కనుక్కుంటుంది. జీతం పెంచమని గాని, పని ఎక్కువైందని దొరకదేమో! అందుకే అంత నెమ్మదిగా వుంటోంది. అప్పట్లో వంటరి మనిషికే ఆరొందలిచ్చి పెట్టుకోడానికి తాను తయారుగా వుంది. కాని మూడొందలు అనేసరికి గబుక్కున వప్పేసుకుంది. రెండొందలకే వప్పుకునేదేమో?

హాయిగా చల్లగాసాగిపోతున్న సంసారంలో ఒక ఆదివారం కుటుంబంలోని అందరూ ఒకేసారి భోజనాలు చేస్తున్న టైములో మణి పిడుగులాంటివార్త వదిలింది. "అమ్మగారూ మీరింకో వంటమనిషిని వెతుక్కోండి"అని. ప్రక్కన బాంబుపడితే కూడా అంత కంగారుపడి వుండేవాళ్ళు కాదు.

"ఏమి? ఎందుకు రావు?"

"నాకు వీలవదు."

మూర్తిగారి నోట్లో అన్నం ముద్ద అలాగే వుండిపోయింది. దవడలు కదల్లేదు. "ఏం జరిగింది? ఏమన్నా అన్నావా?" భార్యని ప్రశ్నించారు.

"ఊరు విరిగి మంగలం మీద పడ్డదిట – నేను తేరగా దొరికాను. నేనెందుకంటానండి – కన్నబిడ్డలా చూసుకుంటుంటే" అంది శకుంతలమ్మగారు.

"మీరు నన్ను కన్న బిడ్డలాగా చూసుకుంటున్నారా? ఈ ఆరు నెలలుగా మీ అమ్మాయిల్తో సమంగా చూసుకున్నారా? గుండెల మీద చెయ్యేసుకుని చెప్పండి?" అడిగింది మణి. ఆరు నెలలుగా ఒక్కసారి కూడా తన మాటకి ఎదురాడని వంట పిల్ల అలా అడిగేసరికి శకుంతలమ్మగారికి శివాలెత్తినట్లుంది.

"ఏమిటి నీ పొగరు,మా యింటి వంట వంట బట్టి వొళ్ళు బలిసి..."

"ఆగండి –ఆగండి మీ యింట్లో బాగా తిని బలిశానా? ఈ ఆరు నెలల్లో మీరెన్ని సార్లు వంట యింట్లోకొచ్చి, ఏమేమి మిగిలాయోనని చూసుకెళ్ళారో జ్ఞాపకం చేసుకోండి. గిన్నెలన్నీ మూతలు తీసి చూసేవారు మర్చిపోయారా?"

"నా యిష్టం నా యిల్లు."

"మీ యిల్లే దానికి నేనేం అనటం లేదు. మీకన్న బిడ్డగా చూశానంటున్నారే. అందుకడుగుతున్నాను. కూర మిగిల్చారా, పప్పు వదిలారా, పచ్చడి వేసుకు తింటుంటే ఒక్క రోజన్నా "అయ్యో" అని అన్నారా? అనుకున్నారా?"

"నిన్ను వండుకోవద్దన్నానా?"

"మీరంతా తిన్నాక, గ్యాస్ వెలిగించి, కూర వండుకోమనా? అలా వండుకున్న రోజు మీరు భరించగలిగేవారా? మీ అరుణకి అన్నీ వేడిగా మూత పెట్టేవో లేదో అని పదిసార్లు అడిగేవారే మరి నా గురించి ఒక్క రోజున అడిగారా?"

శకుంతలమ్మగారికి ఎలా జవాబు చెప్పాలో తెలియడంలేదు. మణి ఇలా నిలదీస్తుందని అనుకోలేదు. ఆ పిల్ల కూరవేసుకున్న తిన్న ప్రతిసారీ తనకి కచ్చగా వుండేది. ఊరగాయ వేసుకుంటే తృప్తిగా వుండేది.

"అసలు నీ ధోరణే మారిపోయింది. నేను అనుకుంటూనే వున్నాను. నువ్వు కొంప ముంచుతావని."

"పని మానేస్తానంటే కొంపముంచటమా?"

"అసలు నీకు నేను ఏం లోటు చేశాను? వుంటానికి గది, హాయిగా పెద్ద యిల్లు."

"నీకెంత ధైర్యమే! నా ముందు అలా నవ్వుతావా?"

"అవునండి వుండటానికి గది యిచ్చారా. మీకు జ్ఞాపకం వుందా? మొదటి వారం రోజులూ బయట గొళ్ళెం పెట్టారు. నేను పారిపోతానేమోనని"

"నీ కోసం నీ మంచి కోసం బయట గొళ్ళెం పెట్టాను"

"లోపల ఘడియ లేనప్పుడు నాకు సేఫ్టీ ఏమిటండీ? బయట గొళ్ళెం తీసి ఎవరు బడితే వారు లోపలికి రావచ్చు. కావాలంటే మీ సూర్యాన్ని అడగండి సామాను ఎత్తుకుని పారిపోతానేమోనన్న భయంతో బయట గొళ్ళెం పెట్టారు నా గురించి కాదు."

"ఇప్పుడదంతా దేనికి?" మూర్తిగారు గట్టిగా అడిగారు.

"సూర్యం గురించి కాసిని నిజాలు మీరంతా విని ఆనందించాలని.. బయట గొళ్ళెం తీసి లోపల వారికి సాయంగా పడుకోవాలని, చాలా ప్రయత్నించాడు. కదూ సూర్యం? నాకోసం ప్రత్యేకంగా కార్పెంటరీని పిలిచి, లోపల ఘడియ కూడా పెట్టించాడు. ఎందుకో తెలుసా? నాకు సాయంగా వుండాలని" నవ్వుతూ అంటున్న మణి మాటల్లో గల నిజం నసాళానికి అంటి సూర్యం పళ్ళెం దగ్గర నుంచి లేవబోయాడు.

"మూర్తిగారూ మీ ముద్దుల కొడుకు గురించి తెలుసుకోవలసిన విషయాలు చాలా వున్నాయి."

తనని పేరు పెట్టి ఆ పిల్ల పిలిచేసరికి మూర్తిగారికి తాటి ప్రమాణాన కోపం వచ్చింది, కాని మళ్ళీ సర్దుకుని "ఏం చేశావురా – వెధవా?" అడిగారు.

"అతను చెప్పడండి అర్ధరాత్రి మంచి నిషాలో యిద్దరు ఫ్రెండ్స్‌తో వచ్చి ప్రేమ బిక్షపెట్టమని నాకాళ్ళు పట్టుకుని ఏం సూర్యం? నేను నీకోసం పడి చచ్చిపోతాన్నానని ఇంగ్లీషులో కోతలు కోశావ్ జ్ఞాపకం వుందా? నాకు యింగ్లీషు రాదని"

"యూ బిచ్..."

"సరిగ్గా యిదే మాట – ఆ రాత్రి వాడాడండి. తన ఫ్రెండ్స్‌తో నేను సినిమాకి రాలేదని. ఇంట్లో తెలియకుండా తీసుకెడ్తానని ఎన్ని సార్లు బ్రతిమాలుకున్నావో మీ నాన్నగారికి చెప్పు."

"యూ – యూ స్కంవుండ్రల్" పళ్ళు బిగించి అరుస్తున్నాడు సూర్యం

. "మీ పేరు పెట్టి పిలిస్తే మీకంత కోపం వచ్చిందే. నన్ను బిచ్ చీ సీ ఉమన్ అని, మీ సూర్యం అన్నప్పుడు నాకెంత కోసం వచ్చి వుండాలి? వంట మనిషిని ఎవరూ లేనిదాన్ని అని, నా వెంటబడి యిబ్బంది పెట్టి" ఆగింది మణి.

"మేము ఊరు కుంటామా?" అన్నారు శకుంతలమ్మగారు యింకేమనాలో తెలీక.

"మీరంతా పైన ఎ.సి రూముల్లో తలుపులు బిగంచుకు పడుకుంటారు పగలంతా బండ చాకిరీ చేసి, వండి వార్చిన నేను ఎక్కడ పడుకున్నాను, ఎలా పడుకున్నాను ఆలోచించారా? మీ ముద్దుల కొడుకు తాగి అర్ధరాత్రి వస్తే అన్నం పెట్టమని పురమాయించారే మీ బిడ్డ అయితే అలా చేయనిస్తారా?"

"నువ్వు అదీ ఎలా ఒకటవుతారు?"

"మరి మీరే అన్నారుగా కన్న బిడ్డలా చూసుకున్నానని"

"ఇంతకీ నువ్వెందుకు వెళ్ళిపోతానంటున్నావో అర్ధం కావడంలేదు. నీకేం కష్టమో చెప్పు జీతం చాలటం లేదా? సూర్యాన్ని నేను కట్టుదిట్టంలో పెడతాను." బ్రతిమాలుతున్న ధోరణిలో మూర్తిగారు అడుగుతూంటే మణికి నవ్వొచ్చింది.

అప్పటిదాకా పట్టనట్లు ఊరుకున్న అరుణ "మణీ నాగదిలో పడుకుందువుగాని కింద నీకు సేఫ్టీ లేకపోతే" అంది.

"ఇలా అడగడంలో నా మీద గల జాలా? లేక రేపటి నుంచీ మీ విడిచిన చీరలు మడత పెట్టే మనిషి వుండదని భయమా?" అడిగింది మణి కాస్త హేళనగా.

"మణీ – నువ్వు హద్దులు మీరుతున్నావే?"

"ఏం మీరు హద్దులు మీరలేదా? డ్యూటీ చేసి అలిసి పోయావంటూ విడిచిన చీర నా మొహాన ఎన్నిసార్లు విసిరారు? జ్ఞాపకం తెచ్చుకో –"

"నిన్నెవరు మడత పెట్టమన్నారు.?"

"నాకు రాని సీటూ మెడిసిన్‌లో నీకు వచ్చిందనే గౌరవంతో.."

"నువ్వు కాలేజీలో" అందరూ ఒక్కసారి ఏక కంఠంతో అడిగారు.

"ఏ? నేను కాలేజిలో చదువుకో కూడదా? ఆ అర్హత నాకు లేదా?"

"వంట, వంట"

"వంట చెయ్యడం నేను నామోషిగా అనుకోటం లేదు."

"మరి మరి ఈ పనికి"మాటలకి తడుముకుంటూ అడిగింది అరుణ.

"ఏం మినిష్టరు కొడుకు మినిస్టరు, యాక్టర్ కొడుకు యాక్టరు అవుదామనుకున్నపుడు వంట మనిషి కూతురు వంట మనిషి అవడంలో తప్పేమిటి?"

"అదికాదు మరి మెడిసిన్‌లో సీటు"

"అదా నేను యఫ్. సీని. అందుకని మెరిట్ వున్నా,ఎనభై ఎనిమిది పర్సంట్ వచ్చినా, సోదిలోకి రాకుండా పోయాను.

"అన్యాయం" అంది అరుణ.

"న్యాయం ఎక్కడుంది? డిగ్రీ చేతిలో పెట్టుకుని ఎక్కే గుమ్మం దిగే గుమ్మం సేల్స్ గర్ల్‌గా కూడా నాకు జాబ్ దొరకలేదు. వంట పనే లాభం అనిపించింది. ఉంటానికి చోటు, తిండి ఖర్చు వుండదు. జీతం జీతంగా మిగుల్తుంది" అంది చాలా మామూలుగా మణి.

టేబుల్ చుట్టూ వున్న అందరికీ ఏదో గిల్టీగా తప్పు చేసినట్లుగా వుంది. శకుంతలమ్మ గారి ఇంగ్లీషులో సంతకం పెట్టటం దాకే వచ్చు. పెద్ద కోడలు టెంత్ పాసయింది. కూతురు అదీ లేదు. సూర్యం బి.కాం పూర్తి చెయ్యలేదు. తండ్రి

బిజినెస్‌లోకి మారుదామని చూస్తున్నాడు.అరుణ తప్ప ఆ యింట్లో ఎవరూ గ్రాడ్యుయేషన్ దాకా రాలేదు. అట్లాంటిది డిగ్రీ పుచ్చుకున్న ఒక పిల్ల యిన్నాళ్ళ నుంచి తమ యింట్లో వంట వండి,ఎంగిలి పళ్ళాలు ఎత్తి...

"మీకు జాబ్ దొరికిందా?" అడిగాడు మూర్తిగారి పెద్ద కొడుకు. అతను మితభాషి. భార్యకి భయపడ్తాడని అందరూ అంటూంటారు.

"అమ్మయ్యా, మీరొక్కరే నా గురించి నన్నో మనిషినని ఆలోచించారు. మిగతా వాళ్ళకి వంట మనిషి వుండదనే బాధ తప్పింది, నేను" ఆగిపోయింది మణి.

"నీ ఎరికలో ఎవరన్నా వంట మనిషి వుంటేచెప్పు పోనీ మీ అమ్మ వస్తుందేమో" అడిగింది శకుంతలమ్మగారు.

"మా అమ్మ రాదు."

"ఏం? కావాలంటే యింకో వంద ఎక్కువిస్తాము. రోజూ యింటి కెళ్ళిపోవచ్చు" అంది మళ్ళీ.

"రాదు. నాతో అమ్మా నాన్నా యిద్దర్నీ గుంటూరు తీసుకెళ్ళిపోతున్నాను."

"నీ కొచ్చే జీతం చాలుతుందా?" అడిగారు మూర్తిగారు.

"చాలుతుంది .ఆంధ్రా బ్యాంకులో క్లర్క్ పోస్టుకి సెలక్టయ్యాను" అంది మణి చాలా తాపీగా.

అందరి నోళ్ళూ కప్పల్లా తెరుచుకుపోయాయి.

"నువ్వేం చదివావో చెప్పావుకాదు. ఇంత చదువుకున్నట్లు చెప్పలేదేం?" అప్పటిదాకా నోరు తెరవని పెద్దల్లుడు అడిగాడు.

"చెపితే ఏంచేసేవారు? వంటిల్లు ఎ.సి. చేసేవారా? వంట చెయ్యటానికి వచ్చాను. నా వంట మీకు నచ్చిందో లేదో ముఖ్యంగాని నా డిగ్రీ కాదు" అంది మణి.

"నేను మొదటిరోజునే అడిగాను. ఏం చదువుకున్నానని. జార్జికి తెలిసే వుంటుంది. తెలిసి కూడా దాచి పెట్టాడు" అంది శకుంతలమ్మగారు.

"మెడికల్ ఎంట్రెన్స్ రాంకు వచ్చిందిగాని, సీటు రాలేదు. ఎందుకు రాలేదో మీ అందరికీ తెలుసు. డొనేషన్లు కట్టడానికి మా దగ్గర డబ్బు లేదు. బాంక్ పరీక్ష రాశాను. ఎపాయింట్ మెంట్ వచ్చేదాకా ఊరికే కూర్చోటమెందుకని వంట కొచ్చాను"అంది మణి చాలా సహజంగా.

"మణీ మరి మా సంగతి ఎలా?" అడిగింది శకుంతలమ్మగారు. ఆవిడకు చీకట్లు కమ్ముకున్నట్లుగా వుంది.

"మీ సంగతి తప్ప ఎదుటి వాళ్ళ సంగతి ఆలోచించరేం? మీకు జీతం యివ్వడం తెలుసుగాని పని వాళ్ళని మనుషులుగా చూడటం చేతకాదు" అంది మణి కాస్త కఠినంగానే అయితే శకుంతలమ్మగారి కోపం రాలేదు. అంతరాంతరాల్లో ఆ అమ్మాయి అంతస్తు అప్పుడే పెరిగిపోయింది.

"నీకు తెలిసిన వాళ్ళు ఎవరైనా వుంటే చెప్పు" అన్నారు మూర్తిగారు.

"చెప్పటానికేం చెపుతాను. మీరంతా మారితే తప్ప ఎవరూ వుండరు. మీ యింట్లో ఒక్క వంట మనిషి నిలవదని జార్జి చెప్పినపుడు అసలు కారణం కనుక్కుందామనీ నా అవసరమూ రెండు కలిసొస్తాయని చేరాను. మీకు అథారిటీ చెయ్యటం తప్ప మనిషిని మనిషిగా చూడగల శక్తిలేదు. అది వచ్చాక చెప్పండి, మంచి మనిషిని కుదిరి పెడ్తాను" అంది మణి పెరుగు వడ్డిస్తూ.

పెరుగు కమ్మగా వుంది. కాని వొక్కళ్ళకీ ఆ పెరుగు ముద్దలు గొంతులోంచి దిగడంలేదు. మణిని చూస్తుంటే సిగ్గు, భయం. ఎక్కడో మనసు పొరల వెనక ఈర్ష్య, దానిని ఆనుకుని ఎడ్మిరేషన్.

ఎంగిలి పళ్ళాలు ఎవరికి వారు తియ్యబోతుంటే,

"ఇది మీ పనికాదు – నా పని"అంటూ పళ్ళాలు తియ్యనివ్వని మణి మాటని కాదని తోసిపుచ్చే ధైర్యంకూడా లేకపోయింది. పట్టుబడిన దొంగల్లాగ, మేడ మీదకు జారుకున్నారు ఎక్కడి వాళ్ళక్కడ. మణి టామీకి పెట్టడానికి పెరుగు అన్నం కలిపి, తనలో తను నవ్వుకుంటూ, దాన్ని పేరు పెట్టి పిలిచింది. టామీ ఎప్పటిలాగా తోకాడించుకుంటూ గబగబా వచ్చింది." ' కుయ్ కుయ్' మంటూ పదేళ్ళయినా యిది నన్ను మర్చిపోదు. కాని ఈ యింట్లో వాళ్ళు? తెల్లారితే నేను గుర్తుండను. ఈ అధ్యాయం యిక్కడితో ముగిసిపోయింది" అనుకుంది మణి టామీ వంక ఆర్ద్రతతో చూస్తూ.

COMMENTS